

Bruxelles, 5. lipnja 2020.
(OR. en)

8622/20

JAI 473
JAIEX 48
RELEX 418
ASIM 32
COWEB 80
COSI 93
ENFOPOL 134

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	5. lipnja 2020.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	8132/20 REV 1
------------------	---------------

Predmet:	Zaključci Vijeća o jačanju suradnje s partnerima sa zapadnog Balkana u području migracija i sigurnosti
----------	--

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o jačanju suradnje s partnerima sa zapadnog Balkana u području migracija i sigurnosti usvojeni 5. lipnja 2020.

ZAKLJUČCI VIJEĆA

**o jačanju suradnje s partnerima sa zapadnog Balkana
u području migracija i sigurnosti**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

1. PODSJEĆAJUĆI na raspravu održanu na neformalnom sastanku ministara i ministrica 24. siječnja u Zagrebu o mogućim pristupima borbi protiv mreža za krijumčarenje migranata na zapadnom Balkanu na temelju zajedničkog izvješća koje su pripremili Europol, Frontex i EASO¹, u kojem se poziva na strukturiraniju suradnju s partnerima na zapadnom Balkanu, te na Izjavu iz Sofije objavljenu u svibnju 2018. na sastanku na vrhu EU-a i zapadnog Balkana, političke poruke iznesene tijekom sastanka na vrhu u Sibiuu u svibnju 2019. i Zagrebačku izjavu objavljenu na sastanku na vrhu EU-a i zapadnog Balkana u svibnju;
2. PODSJEĆAJUĆI na to da su suradnja i daljnji napredak svih naših partnera na zapadnom Balkanu na njihovu europskom putu doprinos miru, stabilnosti i blagostanju u jugoistočnoj Europi, kao i u Europskoj uniji;
3. POZDRAVLJAJUĆI obećanje partnerâ sa zapadnog Balkana da će se zalagati za europske vrijednosti i načela te da će temeljito i odlučno provoditi potrebne reforme;

¹ ST 5312/20.

4. POZDRAVLJAJUĆI veliku predanost partnerâ sa zapadnog Balkana prvenstvu demokracije i vladavini prava te osobito borbi protiv korupcije i organiziranoga kriminala, dobrom upravljanju, kao i poštovanju ljudskih prava, rodne ravnopravnosti i prava pripadnika manjina;
5. UVAŽAVAJUĆI sadašnje napore EU-a i zapadnog Balkana u borbi protiv pandemije koronavirusa, uključujući njezine učinke na migracijske i sigurnosne politike, kao i paket u vrijednosti većoj od 3,3 milijarde eura u korist zapadnog Balkana²;
6. ISTIČUĆI činjenicu da su za sveobuhvatan pristup u području migracija i sigurnosti potrebne neprekidne reforme na zapadnom Balkanu i da uspješna provedba tih reformi predstavlja važan aspekt za europsku perspektivu zapadnog Balkana;
7. PODSJEĆAJUĆI na činjenicu da je migracijski pritisak s istočnosredozemne migracijske rute na Europsku uniju i zemlje pridružene Schengenu, kao i na partnere sa zapadnog Balkana, znatan od 2015.;
8. POTVRĐUJUĆI da su se izjavom EU-a i Turske iz ožujka 2016., nadopunjenom zajedničkim naporima država članica EU-a i naših partnera na zapadnom Balkanu uložanima u sprečavanje nezakonitih migracijskih tokova smanjile nezakonite migracije iz Turske u EU;
9. POTVRĐUJUĆI da su partneri sa zapadnog Balkana ostvarili znatan napredak u uspostavi novih ili poboljšanju postojećih institucija te provedbi zakona i postupaka u području azila, zaštite, upravljanja granicama i zakonitih migracija, kao i u prenošenju pravne stečevine EU-a;

² Komunikacija Komisije od 29. travnja o potpori zapadnom Balkanu u borbi protiv bolesti COVID-19 i oporavku nakon pandemije.

10. POTVRĐUJUĆI napore partnera sa zapadnog Balkana i država članica EU-a u poboljšanju bilateralne suradnje s ciljem sprečavanja nezakonitih migracija i nezakonitog boravka te smanjenja velikog broja neutemeljenih zahtjeva za azil državljana zapadnog Balkana, osobito većim naporima u borbi protiv krijumčarenja vlastitih državljana i trgovanja njima, povećanjem suradnje u vraćanju i promicanjem upotrebe zakonitih migracijskih kanala u skladu s nacionalnim nadležnostima;
11. NAPOMINJUĆI da se migracijski pritisak unatoč tome povećao u 2018. i 2019., a migracijski tokovi promijenili su se i u smislu rute i sastava migranata;
12. NAPOMINJUĆI da je borba protiv nezakonitih migracija primarni cilj;
13. UZIMAJUĆI U OBZIR nedavnu visoku razinu migracijskog pritiska u jugoistočnoj Europi, osobito na granicama između Grčke i Turske te činjenicu da bi pogoršano političko, gospodarsko i sigurnosno stanje na Bliskom istoku te u Africi i južnoj Aziji, kao i socioekonomske posljedice bolesti COVID-19 u zemljama podrijetla i zemljama tranzita mogli pokrenuti još veća kretanja migranata i izbjeglica;
14. PODSJEĆAJUĆI na predanost EU-a sveobuhvatnoj migracijskoj politici koja uključuje učinkovit nadzor vanjskih granica EU-a;
15. UVIĐAJUĆI da se migracijski pritisak na istočnosredozemnu rutu stalno pojačavao prije zatvaranja granica zbog pandemije koronavirusa te da to potiče ponudu i potražnju za uslugama krijumčarenja za prijelaz granica partnera u jugoistočnoj Europi bez isprava ili uz posjedovanje krivotvorenih isprava, što dovodi do toga da krijumčari ili krijumčari ljudima zlostavljaju migrante, pri čemu su često ugroženi njihovi životi;

16. UVIĐAJUĆI da su migracijski izazovi za partnere sa zapadnog Balkana povezani s onima s kojima se suočava EU te da je potrebno poduzeti mjere kako bi se osiguralo da budu dobro opremljeni za konstruktivan odgovor na zajedničke izazove;
17. UVIĐAJUĆI važnost sprečavanja terorizma i ekstremizma, uključujući financiranje, radikalizaciju i povratak stranih terorističkih boraca te borbu protiv njih;
18. IZRAŽAVAJUĆI zabrinutost u pogledu mogućeg povratka stranih terorističkih boraca na europsko područje s pomoću mreža za krijumčarenje migranata koje djeluju na području jugoistočne Europe;
19. PODSJEĆAJUĆI na to da se regija zapadnog Balkana suočava sa sigurnosnim izazovima koje predstavljaju zločinačke organizacije ili terorističke skupine;
20. UVIĐAJUĆI da su mnoge sigurnosne prijetnje prekogranične naravi, zbog čega je potrebna usklađenost mjera koje poduzimaju EU i njegovi partneri te pojačana suradnja, među ostalim na operativnoj razini. Zato je važno jačati kapacitete partnera sa zapadnog Balkana u području migracija i sigurnosti, te uz to jačati i razrađivati mehanizme za suradnju;
21. ISTIČUĆI operativne uspjehe ostvarene u okviru ciklusa politike EU-a za borbu protiv organiziranog i teškog međunarodnog kriminala (EMPACT) za razdoblje 2018. – 2021., osobito u području borbe protiv olakšavanja nezakonite imigracije (FII), trgovanja ljudima (THB), trgovanja vatrenim oružjem (FIA), krivotvorenja isprava (DOC FRAUD) te financijskog kriminala i pranja novca (CFMLAR)³;

³ ST 7704/17.

22. PRIZNAJUĆI ulogu delegacija EU-a na zapadnom Balkanu u provedbi programâ suradnje te potpore koja se regiji pruža instrumentima vanjske politike EU-a;
23. NADOVEZUJUĆI se na sveobuhvatan i operativan skup mjera za poboljšanje odgovora na mreže za krijumčarenje migranata, s posebnim naglaskom na zapadnom Balkanu, koje je Vijeće donijelo 6. prosinca 2018.⁴;
24. ISTIČUĆI važnost raspoređivanja predstavnika partnera sa zapadnog Balkana u relevantne europske agencije za pravosuđe i unutarnje poslove te uzajamnog jačanja sudjelovanja europskih agencija za pravosuđe i unutarnje poslove i tijela za izvršavanje zakonodavstva iz država članica na zapadnom Balkanu⁵;
25. UZIMAJUĆI U OBZIR ulogu Europske komisije u dodjeli odgovarajućih financijskih sredstava, među ostalim u okviru fondova i instrumenata sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira, te koordiniranju potpore EU-a partnerima na zapadnom Balkanu za razvoj njihovih kapaciteta za provedbu daljnjih aktivnosti u okviru migracijske i sigurnosne politike;
26. UVAŽAVAJUĆI bilateralne i multilateralne napore koje je nekoliko država članica uložilo u potporu partnerima sa zapadnog Balkana u području upravljanja granicama i sigurnosti, azila i prihvata;

⁴ ST 15250/18.

⁵ ST 5754/20.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA ZAJEDNO S PARTNERIMA SA ZAPADNOG BALKANA:

27. nastave podupirati partnere sa zapadnog Balkana u pitanjima migracija i sigurnosti u skladu sa sveobuhvatnim pristupom EU-a u razvoju mreža suradnje i partnerstava, kako bi se:

- postigla veća učinkovitost migracijske politike i upravljanja granicama, osobito u pogledu sprečavanja nezakonitih migracija i sekundarnih kretanja, u skladu s prioritetima i strategijama EU-a;
- dodatno poboljšalo funkcioniranje sustava azila partnerâ (uključujući registraciju i jačanje odgovarajućih kapaciteta za prihvata migranata i izbjeglica), uzimajući u obzir primarne ciljeve usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a u području azila, te osiguralo da se partneri na zapadnom Balkanu smatraju sigurnim trećim zemljama;
- dodatno poboljšala suradnja u pogledu ponovnog prihvata, među ostalim u pogledu državljana trećih zemalja koji su podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu na zapadnom Balkanu, a ne ispunjavaju uvjete za međunarodnu zaštitu;
- povećalo kapacitet za provođenje dobrovoljnih i prisilnih vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u zemlje podrijetla;
- potaknulo regionalnu razmjenu informacija i dodatno poboljšalo postojeće komunikacijske kanale između partnera sa zapadnog Balkana i EU-a;

- ojačalo suradnju i poboljšalo sposobnosti partnerâ za rješavanje problema širenja dezinformacija i lažnih vijesti, kao i nastojanja stranih aktera da instrumentaliziraju migracijski pritisak duž ruta na zapadnom Balkanu;
- unaprijedilo sposobnost zapadnog Balkana da odgovori na moguće kibernapade i hibridne prijetnje;
- ojačalo sposobnost partnera za onesposobljavanje mreža za krijumčarenje i nezakonitu trgovinu;
- odgovorilo na ključne sigurnosne prijetnje i humanitarne izazove;
- osiguralo odgovarajuće osposobljavanje za jačanje dosljednog odgovora na izazove u navedenim područjima;
- primjenjivalo postojeće instrumente EU-a i surađivalo s njima, uključujući misije i operacije ZSOP-a, u skladu s integriranim pristupom.

28. dodatno istraže mogućnosti za bližu suradnju s CEPOL-om, Europolom, EASO-om i Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu prema njihovim područjima te instrumentima vanjske politike, uključujući sprečavanje nezakonitih sekundarnih kretanja i borbu protiv krijumčarenja migranata i drugih oblika teških kaznenih djela, u kontekstu poziva Europske komisije na financiranje zajedničkih operativnih partnerstava iz namjenskih financijskih instrumenata;

29. učinkovito se bore protiv organiziranog kriminala (osobito protiv organiziranih kriminalnih mreža koje se bave krijumčarenjem migranata, trgovanjem vatrenim oružjem, proizvodnjom droge i trgovanjem drogom, trgovanjem ljudima, krivotvorenjem isprava i pranjem novca), kao i terorizma i nasilnog ekstremizma;
30. među partnerima sa zapadnog Balkana te u suradnji s partnerima EU-a razviju širu usklađenost operativnih standarda i kapaciteta u području migracija i sigurnosti;
31. dodatno poboljšaju rezultate suradnje između država članica EU-a i partnera sa zapadnog Balkana razmjenom informacija te relevantnih podataka o važnijim slučajevima prekograničnih kriminalnih aktivnosti, podložno odgovarajućim zahtjevima za zaštitu podataka;
32. povećaju sudjelovanje partnera sa zapadnog Balkana u relevantnim operativnim akcijama u sklopu ciklusa politike EU-a/EMPACT-a, među ostalim sudjelovanjem u zajedničkim istražnim timovima (uz mogućnost uspostave zajedničkih istražnih timova EU-a i zapadnog Balkana) te operativnim radnim skupinama (npr. policijskim istražnim jedinicama, carinskim tijelima, uredima za oduzimanje imovinske koristi, jedinicama za financijsku istragu te prekograničnim operacijama), kao i promicanjem uvođenja aplikacije SIENA pri relevantnim akterima kaznenog progona;
33. učinkovito upotrebljavaju alate I.C.P.O INTERPOL te osobito baze podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama i aktivno razmjenjuju informacije povezane sa sigurnošću putem mreže I-24/7, u skladu sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom;

34. razvijaju suradnju i razmjenu informacija na temelju nedavno donesene Uredbe (EU) 2019/1240 o uspostavi europske mreže časnika za vezu zaduženih za imigraciju (Uredba o ILO-ovima) te upotrebljavaju tu mrežu za promicanje institucionalne i operativne suradnje s partnerima u regiji;
35. u bliskoj suradnji s europskom graničnom i obalnom stražom i EASO-om izrade zajednički pregled analize rizika kako bi se podigla svijest o stanju te uskladili krizni planovi za slučaj velikog priljeva mješovitih migracija;
36. pojačaju napore partnera sa zapadnog Balkana kako bi se njihove vizne politike dodatno uskladile s viznim politikama EU-a radi osiguravanja dobrog upravljanja migracijskim i sigurnosnim okruženjem;

POZIVA KOMISIJU DA:

37. u suradnji s državama članicama i partnerima sa zapadnog Balkana intenzivira rad na osiguravanju sklapanja svih sporazuma o statusu s partnerima sa zapadnog Balkana te, prema potrebi, njihovih brzih izmjena, kao i učinkovite provedbe, čime bi se olakšalo jačanje operativne suradnje između njih i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu;
38. nastavi ocjenjivati suradnju s partnerima sa zapadnog Balkana i njihov napredak u području migracija i sigurnosti, među ostalim u cjelokupnom okviru odnosa EU-a s tom regijom;
39. zajedno s partnerima na zapadnom Balkanu procijeni mjere i mehanizme koje oni trenutačno provode te da istraži dodatne alate i resurse za rješavanje migracijskih i sigurnosnih izazova;

40. nastavi surađivati s partnerima sa zapadnog Balkana i podupirati ih u provedbi Zajedničkog akcijskog plana za borbu protiv terorizma za zapadni Balkan i šest s njime povezanih bilateralnih sporazuma;
41. promiče pravodobnu razmjenu informacija povezanih s borbom protiv terorizma i jača kapacitete za svladavanje drugih sigurnosnih izazova, kao što su poboljšanje kibersigurnosti te, na temelju rezultata anketa o rizicima, otpornost na hibridne prijetnje;
42. podupire partnere sa zapadnog Balkana u njihovim aktivnostima za sprečavanje i suzbijanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma, među ostalim putem Mreže za osvještavanje o radikalizaciji (RAN) te odgovarajućih rezultata projekata koje je financirao EU i Regionalne mreže nacionalnih koordinatora za borbu protiv nasilnog ekstremizma (RNNC) kojom predsjedava regionalni stručnjak EU-a za borbu protiv terorizma;
43. nastavi s radom na Evaluaciji Akcijskog plana za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem između EU-a i regije jugoistočne Europe⁶ za razdoblje 2015. – 2019. koju je provela te da „Plan za održivo rješavanje problema nezakonitog posjedovanja i zlouporabe malog i lakog oružja (SALW) te trgovanja njima i pripadajućim streljivom na zapadnom Balkanu do 2024.” („Plan”) integrira u novi akcijski plan EU-a o trgovini vatrenim oružjem;
44. razmotri i podrži razvoj interoperabilnih nacionalnih sustava za registraciju / razmjenu biometrijskih podataka podnositelja zahtjeva za azil i nezakonitih migranata od strane partnera na zapadnom Balkanu. Ti bi se sustavi mogli modelirati prema tehničkim načelima i načelima zaštite podataka Eurodaca, čime bi se omogućila redovita regionalna razmjena informacija i osigurala njihova buduća interoperabilnost i usklađenost sa sustavima EU-a;

⁶ COM(2019) 293 final, 27.6.2019.

45. istraži načine daljnjeg jačanja suradnje s partnerima sa zapadnog Balkana na temelju mogućnosti koje nudi nedavno donesena Uredba o ILO-ovima;

POZIVA RELEVANTNE AGENCIJE ZA PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE DA:

46. surađuju s partnerima sa zapadnog Balkana na uspostavi međusobno povezanih nacionalnih koordinacijskih centara za učinkovitu migracijsku politiku, upravljanje granicama te svladavanje izazova u vezi s migracijama te da pravodobno razmjenjuju sve relevantne informacije s nadležnim tijelima država članica i zemalja pridruženih Schengenu kako bi se razvila zajednička analiza rizika;
47. jačaju suradnju među predstavnicima nadležnih agencija PUP-a u regiji, među ostalim putem suradnje s lokalnim tijelima;
48. jačaju suradnju među relevantnim agencijama i misijama ZSOP-a, kako je predviđeno Paktom za civilni ZSOP;
49. promiču razmjenu informacija i znanja između partnera sa zapadnog Balkana i srodnih tijela EU-a kao što su Europol, CEPOL, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i EASO, podložno relevantnim zahtjevima za zaštitu podataka, među ostalim pružanjem pomoći za jačanje kapaciteta službenika graničnog nadzora, policije odnosno drugih tijela kaznenog progona, obalne straže te tijela nadležnih za migracije, azil i vraćanje, kao i poboljšanjem protoka informacija na zapadnom Balkanu te promicanjem upotrebe sustava SIENA u regiji;

50. povećaju sudjelovanje partnera sa zapadnog Balkana u operativnim djelovanjima ciklusa politika EU-a/EMPACT-a i pružaju im potporu te da, prema potrebi, nastave pružati pomoć u osnivanju ili razvoju operativnih radnih skupina u okviru operativnog akcijskog plana EMPACT-a protiv olakšavanja nezakonite imigracije (OAP) i drugih relevantnih OAP-ova kako bi se utvrdili ciljevi visoke vrijednosti skupina organiziranog prekograničnog kriminala te kako bi se poduprle takve istrage;
51. razmotre i podrže razvoj nacionalnih sustava za registraciju / razmjenu biometrijskih podataka o podnositeljima zahtjeva za azil i nezakonitim migrantima od strane partnera sa zapadnog Balkana. Ti bi se sustavi mogli modelirati prema tehničkim načelima i načelima zaštite podataka Eurodaca, čime bi se omogućila redovita regionalna razmjena informacija i osigurala njihova buduća interoperabilnost i usklađenost sa sustavima EU-a;
52. provode pristup EU-a u pogledu droga, uključujući prikupljanje podataka, uspostavu nacionalnih opservatorija za droge i sustava ranog upozoravanja potpisivanjem daljnjih radnih dogovora Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama s partnerima u regiji te njihovom provedbom.
